

Wielki Piec - świadek historii? - felieton radnego Łukasza Sęka

2022-03-10

W 2019 r. rozpoczęło się wygaszanie ostatniego wielkiego pieca w nowohuckim kombinacie. Właściciel zakładu, czyli ArcelorMittal Poland zdecydował zamknąć część surowcową w Krakowie. Choć w kolejnych miesiącach trwały dyskusje, podejmowano apele, odbyło się spotkanie okrągłego stołu itp., które miały na celu zmianę tej decyzji, to jednak piec został na stałe wygaszony.

Uczestniczyłem wtedy w tych działaniach, aby zachować produkcję, ale po ostatecznej decyzji o jej zamknięciu, zacząłem się zastanawiać, co stanie się z budynkami po części surowcowej. Większość nieużywanych przez AMP hal jest systematycznie rozbierana. Na tamten czas były na terenie kombinatu dwa nieużywane już wielkie piece.

W 2021 r., w związku z przygotowywaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Kombinat” odbyliśmy wraz z innymi radnymi wizję lokalną „za płotem” huty. Wizja pokazała uczestnikom jak ten teren zmieniał się w ostatnich latach. Obecnie działa tam wiele firm już nie związanych bezpośrednio z ArcelorMittal. Wykonano także prace inwestycyjne i modernizacyjne, niektórych instalacji i linii produkcyjnych. Okazało się, że trwa także już wtedy rozbiora wielkiego pieca nr 3. Zaczęliśmy się zastanawiać więc z innymi radnymi czy i jak uratować wielki piec nr 5, czyli ostatni pozostały. Moim zdaniem najlepszym rozwiązaniem byłoby zachowanie konstrukcji wyłączanego pieca, który służyłby jako część ścieżki edukacyjnej pokazującej jak powstaje stal. Nowa Huta jest nieodłącznie związana z produkcją stali. Kiedy ktoś spyta za 50 lat: a co to ta Nowa Huta, dlaczego powstała, jak produkowano stal - to będziemy mogli pokazać tylko zdjęcia. Znane są także przykłady z innych miast gdzie udało się zrewitalizować z sukcesem takie instalacje hutnicze, to m.in.: Dolne Witkowice w Czechach, Fundidora w Meksyku, Belval w Luksemburgu czy Park Duisburg-Nord w Niemczech.

Podobnie uważała także część radnych, ale również m.in. Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa działające przy Ośrodku Kultury Norwida. W październiku 2021 r. zwróciło się ono do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ochronę pieca. Dzięki tym wielotorowym staraniom w styczniu 2022 r. karta ewidencyjna wielkiego pieca nr 5 została włączona do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Dzięki temu zapewniona jest podstawowa ochrona tego miejsca. Obawiamy się jednak, że jeśli obiekt pozostanie w rękach prywatnych i nie będzie udostępniany, to nie będzie odpowiednio zadbany i po kilku latach i tak trzeba będzie go rozebrać w związku ze złym stanem technicznym. Dlatego przygotowałem rezolucję Rady Miasta skierowaną do Premiera RP, Marszałka Województwa Małopolskiego, Wojewody Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa z apelem o podjęcie działań i rozmów z ArcelorMittal Poland w celu zachowania konstrukcji wielkiego pieca nr 5 i infrastruktury otaczającej znajdującej się na terenie krakowskiego kombinatu oraz udostępnienie ich i utworzenie tam ścieżki edukacyjnej. Rezolucja ta została przyjęta przez Radę Miasta na sesji 16 lutego 2022 r. (40 głosów za, 1 wstrzymujący). Będziemy teraz czekać na odpowiedź ww. instytucji, ale równocześnie podejmować inne działania w celu zachowania tego miejsca. Wiem, że nie będzie to łatwe, szczególnie, że obok funkcjonują inne zakłady, których wyłączenia nie chcemy. Wierzę jednak, że przy chęci tak wielu zaangażowanych osób, uda się osiągnąć cel. Jeżeli chcą się Państwo podzielić swoimi uwagami w tym temacie, zachęcam do kontaktu pod adresem kontakt@lukaszsek.pl

**Magiczny
Kraków**

Łukasz Sęk, Radny Miasta Krakowa